

OAVSLUTET

Drama i en akt

© Matts Göransson
Grevgatan 65
114 59 STOCKHOLM
Tfn 070-625 89 98

Carl är en man i övre fyrtioårsåldern, lätt överviktig, men mycket medveten om sin stil och sitt utseende. Han arbetar som allmänläkare på en vårdcentral, och är gift sedan drygt 20 år med

Cecilia som är jämngammal med Carl. Hon arbetar som sjukgymnast, är slank och vältränad, med antydning till bohemiskt klädval. Paret har en gemensam son, i tjugooårsåldern, som dog för ett år sedan, på pappans födelsedag.

Introduktion: Carl och Cecilia träffades som unga på ett sjukhus, där de båda arbetade. Efter en handfull år som gifta, föddes deras gemensamme son (och enda barn) Magnus. Det visade sig tidigt att pojken hade epilepsi. Eftersom Carl är läkare, och Cecilia sjukgymnast, såg de till att Magnus fick bästa tänkbara vård. Carl övervakade pojkens behandling noga, men paret anlätade även de främsta specialisterna på området. Eftersom medicineringen fungerade bra, kunde Magnus leva ett normalt liv.

För ett år sedan ville Magnus måla om sommarhusets fasad åt sin pappa, som födelsedagsgåva. Eftersom pojken blivit tjugoo år, och tyckte om praktiskt arbete, gick allt bra, till dess att huset nästan var färdigmålat. Då föll han ner från en stege så olyckligt att han dog. Nu, på Carls födelsedag (exakt ett år senare), dyker Carls och Cecilias minnen upp, och funderingar kring orsaken till Magnus död. Detta leder till anklagelser och missförstånd: Paret dyker ner och söker efter botten på känslorna de har för varandra...

(Det är en sommarkväll i juli månad. Solen skiner in lågt genom de spröjsade fönstren på den rymliga punschverandan, i Carls och Cecilias sommarvilla. Villan är högt belägen, med utsikt över ett bördigt åkerlandskap. En mindre sjö finns inom synhåll. Det är Carls födelsedag. Han sitter tillsammans med Cecilia och äter jordgubbstårta. Det är exakt ett år sedan parets ende son Magnus dog. Han blev tjugo år gammal.)

CECILIA

Ta lite mer tårta. Vi är bara två som ska äta upp den.

CARL

Tack jag orkar inte, det är bra nu.

CECILIA

Du älskar ju jordgubbstårta.

CARL

Ja, men den blir ännu bättre imorgon. När den har stått och dragit i kylskåpet... över natten. Då mognar smaken. Om det finns någon tårta kvar. Men ta själv du!

CECILIA

Magnus älskar jordgubbstårta. Precis som du... Han borde vara här nu.

CARL

Han kan inte komma ikväll, det vet du.

CECILIA

Han har aldrig missat din födelsedag förut. (Hon tar en tårtbit.) Mmm: vaniljkräm, jordgubbar och vispgrädde... det har alltid varit sommar för mig, vartenda år, sedan vi gifte oss.

CARL

Magnus kommer inte hit.

CECILIA

Jag försöker glömma. Måste du kritisera mig, för det också?

CARL

När jag byggde det här huset för tjugo år sedan... Då sa du att du aldrig ville bo här. Inte ens på sommaren.

CECILIA

Jordgubbstårten är jättegod. Du måste ta en bit till. (Hon sträcker fram tårtfatet, men Carl avböjer.) Huset är underbart... och landskapet här ute. Jag gillar den gamla stilen. Och du har valt det: Varför bråkar du med mig?

CARL

Jag är glad. För att jag tänker på, när Magnus var liten... och när vi alla tre... vi plockade jordgubbarna i landet, tillsammans... till tårtan.

CECILIA

Sluta prata om Magnus. Varken du eller jag kan göra något åt att vi är ensamma ikväll.

CARL

Det är bra att du gillar utsikten från verandan: De gula åkrarna och sjön därnere... Och den mörkgröna skogen på andra sidan: Jag ser allt. Och ändå ser jag det inte. För att jag känner mig så vansinnigt lugn.

CECILIA

Är du vansinnigt lugn? Jag blir otroligt trött på dig ibland: Varför pratar du om något annat... än det vi börjat prata om? Jag önskar att Magnus kunde vara med oss. Har du problem med det?

CARL

(Han reser sig och drar ner en rullgardin mot solens sidoljus in på verandan i deras ansikten.) Det är en vacker kväll... Du bad mig sätta upp rullgardinerna, och det gjorde jag: Jag vill inte att solen besvärar dig.

CECILIA

Dra upp den igen. Jag tar hellre värmen: Det är lite svalt när solen håller på att gå ner. Jag bryr mig inte om, att jag får ljuset i ögonen.

CARL

Vi byter plats. (Cecilia byter plats med Carl och tar en tårtbit till.) En gång sa Magnus till mig, att jag aldrig skulle kunna förutsäga vad du tycker och känner. Men det kan jag... Du får gärna äta upp resten av tårtan om du vill. (Han ler.)

CECILIA

Sluta att prata om Magnus nu. Alla år vi har levt tillsammans... Jag känner din kropp bättre än du gör själv, och jag vet hur du tänker.

CARL

Du kan äta hur mycket du vill. Men det kan inte jag, för jag går upp i vikt. Men du har inte samma problem.

CECILIA

Nej, jag har inte dåligt samvete, för att jag tycker om din jordgubbstårta. Det var du som gjorde den. Som du brukar... varenda gång du fyller år.

CARL

Jag tar det som en komplimang, att du äter upp allt... Förlåt mig! Har du aldrig tänkt på, att du kan gå utanför dig själv?

CECILIA

Det har ju du alltid gjort åt mig... Åh, jag önskar att Magnus var här ikväll. Han kunde hjälpa mig, med dig... du är hans pappa. Men du är min man.

CARL

Kan du inte massera mina axlar?

CECILIA

En kvinna gör inte sånt... inte ens en hustru gör sådana saker för sin man idag. (Hon ler, Carl ruskar roat på huvudet.)

CARL

Jag kan inte slappna av: Jag har haft semester en vecka nu, men det hjälper inte. Alla mina patienter, som jag måste böja mig över... De ger mig spänningar.

CECILIA

Du är ju läkare. Så du vet mycket väl vilken arbetsställning du ska ha.

CARL

Men jag är inte sjukgymnast, som du! Är det mot några normer... om jag ber dig om en privat tjänst? För att du har semester... och för att du är min fru?

CECILIA

Jag går inte på dina provokationer. Det var länge sedan... (Hon ställer sig bakom Carl och börjar massera hans axlar hårt och professionellt.) Säg inte till om det gör ont!

CARL

Brukar jag göra det? Jag har ännu inte ångrat att vi gifte oss...

CECILIA

Du har alltid varit en jobbig retsticka. Jag älskar dig för det. Men jag tänker bara på Magnus.

CARL

Glöm honom: Det är mer än ett år sedan han dog.

CECILIA

Vi har det vackraste jordgubbslandet som finns: Magnus brukade stå upp och äta bär. Och se på den blå sjön därnere... Och de gula åkrarna, och den gröna skogen.

CARL

Smakade inte tårtan lika bra idag? Som den brukar.

CECILIA

Sluta bråka med mig! (Hon masserar.) Jag har en present till dig.

CARL

(Han rycker till när Cecilia masserar honom.) Aj, ta inte i så hårt.

CECILIA

Din hud är väldigt torr. (Carl reser sig upp.)

CARL

Jag hämtar lite liniment. Jag behöver dina händer på mina axlar. (Han går. Cecilia sätter sig vänd mot solen och sluter ögonen. När Carl kommer tillbaka reser hon sig och fortsätter massagen med linimentet som hon fått, medan Carl sitter, vänd mot solen.)

CECILIA

När vi träffades på Sundsta sjukhus... du hade aldrig spänningar i dina axlar.

CARL

Spänningen mellan dig och mig var större då. Det är medvetandet som gör människan... Och inte kraften i dina händer.

CECILIA

(Hon skrattar.) Jag tyckte om... att du var otroligt stark och frisk.

CARL

Men idag... är jag inte samma person, som du träffade då?

CECILIA

Du har blivit en jordgubbe. (Hon fnissar.) Sedan du byggde huset här, har du bara brytt dig om ditt jordgubbsland... (Hon masserar Carl mjukt, rytmiskt.) Säg till om jag tar i för hårt. (Hon slutar massera Carl.) Är du sur för att jag åt upp det sista av din jordgubbstårta?

CARL

Jag lever... och därför bryr jag mig inte om min födelsedag. (Han ser intensivt på Cecilia.) Mina axlar ömmar fortfarande så satans mycket. Fortsätt massera mig lite till...

CECILIA

Vilket språk! Magnus brukade rensa tårtfatet. Han skrapade rent det. Du lärde honom att älska din tårta... Ända sedan han var en blöjnisse. Som du kallade honom...

CARL

Här: Ta lite mera liniment. (Han kastar upp burken i luften. Cecilia fångar den.) Jag är inte tjugofem år längre... som när vi träffades. Hjälp mig, fortsätt, jag behöver mera.

CECILIA

Carl, jag har fått ont i händerna... i tummarna. Jag fortsätter gärna i morgon. Nu ska du få presenten av mig. (Hon går ut. Carl reser sig upp, prövar samtliga vita rullgardiner som invändigt klär verandan. Solen lyser upp rummet som i en dröm, när alla fönstren är täckta. Han drar gardinerna upp och ner, men lämnar samtliga uppdragna.)

CARL

(Cecilia kommer in med en flaska utsökt champagne, två glas och ett paket.) Snälla Cecilia, jag vill inte ha bubbelvin ikväll.

CECILIA

Har den äran Carl, på födelsedagen! (Hon ger Carl glasen och skjuter av korken i taket.) Du tycker inte om att jag plockar blommor på vår äng. Men jag gjorde det ändå, till dig. (Hon går snabbt ut och återvänder med en praktfull vas sommarblommor och en skål med jordgubbar.)

CARL

Jordgubbstårten är uppäten. Bubbelvin och jordgubbar hör ihop. (Cecilia håller upp.)

CECILIA

Tårta och bubbel hör inte ihop. Men här får du: Jag plockade några jordgubbar i vårt land förut. (Hon räcker Carl skålen.) Var inte sur nu: Varsågod, en liten present. (Hon räcker Carl paketet.) Magnus och jag vill önska dig ett gott nytt år! (Hon höjer sitt glas som Carl fyllt.)

CARL

Tack så mycket: Ett gott nytt år, mitt i sommaren, det smakar bra. (Han äter några jordgubbar, skålar med Cecilia.)

CECILIA

Vi vill att du ska få ett lika bra år, som du redan har haft.

CARL

Vad tyckte du om jordgubbarna som jag använt till tårten? Som du åt sista biten av.

CECILIA

Det är inte mitt fel att Magnus och du... att ni inte kunde plocka jordgubbar idag. (Hon ger Carl en puss på munnen.)

CARL

Du har rätt: Skål och tack. (Han höjer sitt glas.) På en gång... eller efter att vi träffats tre veckor... När du började jobba på Sundsta sjukhus... Förbannat, så löjligt jag pratar, jag föraktar mig själv för det...

CECILIA

Du är romantisk och saknar Magnus. Det gör jag med. Jag anklagar inte dig för någonting.

CARL

(Han äter några bär ur skålen.) Har du plockat jordgubbarna i vårt land idag?

CECILIA

Ja! Öppna din present! Jag har köpt en sak till dig. Det är precis vad du behöver.

CARL

Kanske är det något som vi kan ha nytta av tillsammans... (Han öppnar paketet med en exklusiv kökskniv i.) Tackar, jag fattar piken: Nu måste jag skärpa mig, när jag står i köket...

CECILIA

Du ska vara glad, och inte besviken. Alla våra knivar är helt slut. Därför köpte jag en ny till dig. Du har alltid varit suverän på att laga mat. En mästare behöver de rätta verktygen!

CARL

Vad tyckte du om jordgubbarna i tårtan? Smakade de bra?

CECILIA

De smakade lika bra, som de alltid gjort de senaste ... de senaste hundra åren. Skål Carl, jag älskar dig för din tårta! Och för allt vi upplevt tillsammans. (Hon håller upp, och höjer glaset.)

CARL

Några tjejer stod och sålde bär vid vägkanten. När jag tog bilen och handlade före lunch. Jag köpte två liter jordgubbar, som jag använde till tårtan.

CECILIA

Den var underbar, som vanligt.

CARL

Jag försökte gå ut i trädgårdslandet, innan du vaknade. Men jag kunde inte böja mig ner... Det lyste rött under så många blad. Jag kunde inte förmå mig att plocka någonting i morse.

CECILIA

Du är löjlig, om du tror att jag känner skillnad på smaken. Det är din tårta, som du gjort till oss! Magnus är död. Det finns en mening med det, för det var ingen olyckshändelse.

CARL

För mer än ett år sedan... lämnade han oss. Jag är säker på, att han inte brydde sig om att han var sjuk.

CECILIA

Lämnade han oss? Det enda jag känner... det viktiga för mig är vad som hände Magnus. Och varför han inte är här på din födelsedag.

CARL

Det var mycket mer än ett år sedan... (Han ställer sig upp, Cecilia gör detsamma.)

CECILIA

Min verklighet har alltid varit annorlunda än din. Magnus dog föra året, på din födelsedag. Jag vet att du inte har glömt det.

CARL

Dina outtalade önskningar... hur ska jag kunna förstå dem? Jag måste försöka se, vad som kan finnas bakom symptomen.

CECILIA

Hur kunde du behandla din egen son, som du gjorde, Carl? Visst, du är läkare, och har din roll. Men därför kan du inte smita ifrån alla följder... av det du gör. Varför tror du att du har ont i dina axlar? För att du har bakat en tårta?

CARL

Det var ett förbannat tjat om min födelsedagstårta! Och tack så in i helvete, för den fina kökskniven du gav mig! (Han håller långsamt upp champagne i Cecilias glas och sitt eget.) Jag älskar dig, som jag alltid gjort. (Han döljer sina ögon med handen.)

CECILIA

Skål för Magnus, som dog för exakt ett år sedan. Och skål för utsikten härifrån verandan, och minnena... (Carl drar med ena pek fingret under båda torra ögonen.)

CECILIA

(De sätter sig, hon sätter sig i Carls knä.) När jag såg dig på Sundsta sjukhus, tyckte jag du var den gulligaste praktikanten jag sett.

CARL

Praktikant? Jag gjorde min AT-tjänstgöring där. Min allmän-tjänstgöring.

CECILIA

Du var så söt. Jag tänkte att ”honom måste jag flörta med”.

CARL

Jag bad dig ta hand om en av mina patienter... som hade ryggskott. Jag kunde inget göra, men det kunde du.

CECILIA

Nej, du stressade runt för att komma på, hur du skulle bli av med patienterna. Eftersom ni hade överbeläggning på din avdelning. Och så hjälpte jag dig med tre stycken. Som jag tog hand om.

CARL

Du la armen om mig i korridoren... Sedan dess har jag inte kunnat släppa dig.

CECILIA

(Hon reser sig upp.) Du var fruktansvärt mager och verkade helt slut. Kanske hade du någon olycklig kärlekshistoria bakom dig...

CARL

Hade jag det? Du och dina fantasier... är det allt som finns kvar?

CECILIA

När du äntligen började hålla om mig: Då var jag fast... jag fastnade för dig i korridoren. Det är mitt finaste minne av dig. Varför är du inte lika självsäker, som du var då?

CARL

(Han reser sig, pussar Cecilia.) Jag kunde inte veta att du och jag... att vi skulle leva tillsammans. Och att vi fick en son, efter bara ett år.

CECILIA

Din mamma tyckte aldrig om mig. Och du lät henne visa det: Hon anklagade mig för att vara självupptagen.

CARL

Självständig... Hon sa att du var en kvinna som står på två ben, och är självständig.

CECILIA

Hon sa självupptagen! Hon spände alltid ögonen i mig, när du inte var närvarande. Och så ruskade hon på sina askblonda lockar. Det var som om hon undrade vad jag kunde ge dig!

CARL

Vad min mamma sagt eller inte sagt, vad gör det idag? Hon lever ju inte längre. Varför dog dina föräldrar, innan jag fick en chans att visa dem vem jag är? Men min morsa gillade dig.

CECILIA

Du borde veta bättre som läkare, än att ställa en fråga till mina döda föräldrar. (Carl tar hennes hand och kysser den. Carl sätter sig.) Vill du att jag masserar dina axlar igen?

CARL

Nej, det behövs inte. Känn efter: Spänningarna har släppt... tack vare dina hårda nypor. (Cecilia tar i hans axlar.)

CECILIA

Prata inte så mycket om döden: Jag tycker det är jobbigt. Dina och mina föräldrar lever inte längre. Respektera att jag inte mår bra, för att vår son är död. (Hon drar ner rullgardinen mot utsikten över landskapet nedanför dem, men släpper upp gardinen igen.)

CARL

Jag längtar efter honom. Men vi är så små och obetydliga, du och Magnus och jag. Jag tröstar mig med, att hela mänskligheten finns kvar. (Cecilia småskrattar.)

CECILIA

Magnus hade sin plats hos mig: Han var mitt enda barn, min ende son. Jag kan se honom framför mig: När han var liten och kröp omkring med röda knän, och åt i ditt jordgubbsland. Han lyfte på nätet som du satte upp. För att skatorna inte skulle komma dit, i gryningen.

CARL

Olyckor har alltid hänt. Just nu, medan vi pratar, finns det någonstans en människa som råkar illa ut.

CECILIA

Det var ingen olycka: Magnus ville inte leva... När han blev vuxen, och medveten om att han hade epilepsi.

CARL

Folk blir sjuka hela tiden. Men det gäller att hjälpa dem. Det finns hur många människor som helst som kan bli hjälpta. Problemet är, att jag och alla andra läkare inte räcker till.

CECILIA

Tror du att Magnus var lycklig? Du älskade honom, mer än allt annat på jorden...

CARL

Jag ser inte samma saker som du. Men jag tar ansvar för mina handlingar!

CECILIA

Det kanske var en olycka för dig, när hans liv tog slut. Men inte för honom! (Hon ser ut över landskapet.) Varje morgon, när du såg till att Magnus tog sin medicin... Du kunde ha hjälpt honom på något annat sätt. Innan han valde att lämna sitt liv bakom sig.

CARL

Jag gör mina val. Och vill bli bedömd och dömd för vad jag gjort... Och inte för sånt, som dina tankar om mig säger till dig.

CECILIA

Det enda du lärt dig att se som läkare, är de yttre symptomen. Magnus lade sitt liv i dina händer! Utan att du förstod det.

CARL

Han var ingen självmördare. (Cecilia vänder sig tvärt mot honom.) Sorgen och saknaden... Den får leva sitt eget liv inom dig. Som den gör inom mig. Men vi får inte sluta växa för det. Annars skulle utvecklingen aldrig kunna ta sina språng framåt.

CECILIA

(Hon sätter sig ner lätt hopkrupen.) Jag blev orolig och stod och höll i stegen när Magnus målade. Vi var lika svettiga i solen, han och jag. För ett år sedan, det var på din födelsedag... Magnus ville måla det sista på huset för din skull. Plötsligt släppte han taget och hoppade rakt ner och bröt nacken. Du gav honom medicinen mot hans epilepsi. För att han skulle kunna jobba åt dig. Därför är inte Magnus hos oss idag!

CARL

Magnus begick inte självmord. Han ramlade ner från husgaveln! (Han pekar med fingret mot husgaveln.) Varken du eller jag kunde förutse det.

CECILIA

Du skulle ha hindrat honom. Du, med dina kunskaper...

CARL

Ditt och mitt förhållande med Magnus... Det kommer alltid att förbli oavslutat: Tro vad du vill, det bjuder jag på. (Han tar i Cecilias hand.) Men nu blir jag sugen: Jag skulle vilja ha en bit jordgubbstårta till.

CECILIA

(Hon skrattar.) Den var så god: Jag ber om ursäkt, för min aptit. Men jag kanske måste förlåta mig själv. Den här gången... (Cecilia gömmer ögonen bakom en hand, ställer sig sedan upp, cirklar sakta runt.) Du skulle ha sett till... att Magnus fick den bästa behandling han kunde få.

CARL

Alla proverna, alla försök att hitta den rätta medicineringen åt Magnus... På samma sätt fungerar min kärlek... När jag tar i dig: Det säger allt om känslorna bakom.

CECILIA

Jag tror dig inte. Men jag känner att du har rätt. (Hon drar ner och släpper upp rullgardinerna runt verandan.) Tyckte du om presenten jag köpte till dig?

CARL

Du har alltid känt på dig, vad jag behöver. Jag menar, vad vi behöver: En ny kökskniv.

CECILIA

Varför måste du leka med mina tankar? Jag går och lägger mig nu. Jag vill att du följa med.

CARL

Jag kommer snart. Jag ska titta på solnedgången över fälten. Och följa skuggorna från träden. Ikväll får de visa tiden, och när det är dags för mig att sova. (Cecilia går. Han sitter kvar en stund, drar sedan ner samtliga rullgardiner. Den röda kvällssolen skiner på dem och försvinner. Han tänder flera stearinljus i en stake på bordet. Det blir ljust på verandan, i det slutna rummet. Han tar upp en bok från golvet och börjar läsa.)

(Verandan med dess neddragna rullgardiner förvandlas. Den blir inredd som ett sjukrum med sjukhussäng, medicinsk utrustning etc. Carl lägger sig i sängen och sover, Cecilia kommer in och ställer sig bredvid och håller honom i handen. Carl rör sig och vaknar.)

CECILIA

Jag har väntat så länge på att du ska vakna.

CARL

Vet du var jag är? (Han ser sig omkring och mot golvet.) Men jag kommer ihåg vem du är.

CECILIA

Bry dig inte om det. Jag ska ta hand om dig.

CARL

Var är Magnus? Kommer han inte snart? Han lovade att hälsa på mig.

CECILIA

Magnus ringde förut. Han är upptagen idag.

CARL

Jag vet vad han gör, han vet vad jag gör... Ring och säg det... ring honom nu!

CECILIA

Be mig inte om det: Jag kan inte. Det är din födelsedag idag. Du måste ta det lugnt. Jag vill ha dig hos mig, många år framöver...

CARL

Är det sant? Fyller jag år idag? Var är jordgubbstårten? Säg inte att vi har ätit upp den, innan Magnus fått en enda bit.

CECILIA

Carl, nu ska du få en present av mig. (Hon tar fram ett paket och räcker honom det.)

CARL

Det är min födelsedag! (Han öppnar paketet.) En kniv, precis vad vi behöver i köket. Alla andra knivar är så slut... Jag har funderat länge på att kasta dem.

CECILIA

Magnus hjälpte mig att välja den. Han vet mera om, vad du vill ha än jag. När det gäller praktiska saker...

CARL

Jag drömde att jag satt utanför Karolinska sjukhuset... på en parkbänk. Det var höst. I september tror jag. På bänken bredvid min, satt en gammal man med inomhustofflor på fötterna... Jag skulle börja läsa medicin på Karolinska... och jag väntade. Uppropet för oss studenter... det var en timma kvar, innan det började.

CECILIA

Prata inte så mycket, du måste vila dig. Så du orkar komma hem till mig.

CARL

Vilken dröm... nej, det här har hänt, det är jag säker på! Den gamle mannen... jag trodde att han var en patient. Som kommit på villovägar från sjukhuset. Han ville att jag skulle skriva mitt namn, i hans anteckningsbok...

CECILIA

Lugna ner dig, Carl: Jag orkar inte höra mera...

CARL

Han berättade för mig... att han skulle bilda ett samfund... för vetenskaplig gemenskap!

CECILIA

Varför gör du så här mot mig? Du vet hur svag jag blir, när du pratar så där... Det har jag alltid blivit.

CARL

Den gamle mannen ville, att jag skulle vara med i samfundet... hans samfund för vetenskaplig gemenskap. Därför bad han mig, att skriva mitt namn i hans anteckningsbok.

CECILIA

(Hon gråter.) Vad tyckte du om din present? Det kändes inte rätt för mig... att köpa en kniv till dig. Fastän du är bäst av oss två i köket.

CARL

Jag såg på tofflorna som han hade på sina fötter: Det var inte sådana som man får på sjukhuset. Det måste ha varit hans egna... Han sa att orden dömer människorna. Så att vi blir skyldiga. Men handlingarna rättfärdigar oss!

CECILIA

Sluta, snälla Carl. Vi har varit gifta i tjugofem år: Du känner mig... Vi älskar varandra. Jag ber dig, för din skull. Jag vill ha dig kvar, här hos mig.

CARL

Jag minns vad han sa, det brände fast i mig: Dina ord dömer dig skyldig, men dina handlingar skall rättfärdiga dig...

CECILIA

Magnus sa att han kommer och hälsar på oss imorgon. Du är trött. Vill du inte sova?

CARL

Varför ligger jag i den här sängen? Den är inte min.

CECILIA

För att du ska kunna sova gott, och vänta på vår son.

CARL

Lever Magnus?

CECILIA

Det är klart att han gör.

CARL

Jag måste vara förvirrad: Jag fick plötsligt en fruktansvärd fantasi, om att han är död.

CECILIA

Oroa dig inte, Magnus lever. Sov nu. Jag släcker ljuset.

CARL

Nej, gör inte det. Jag vill att lampan ska vara tänd. Så jag kan se, ifall Magnus kommer hit.

CECILIA

Vill du att jag sitter kvar?

CARL

Här, ta kniven. Jag kan inte ha den i sängen. (Cecilia vänder och vrider på kniven.)

CECILIA

(Hon ler.) Du passar verkligen in, som medlem i föreningen för vetenskaplig gemenskap.

CARL

Han hörde aldrig av sig... den gamle mannen på parkbänken. Jag lämnade honom där. För att jag skulle gå på uppropet. Och börja mina medicinstudier.

CECILIA

Jag lägger din födelsedagspresent på bordet. (Cecilia lägger undan kniven vid fönstret.)

CARL

Är vi inte på verandan i vårt hus? Jag känner igen rummet. Men bordet, jag har inte sett det förr. (Han tittar på sin vänsterarm, där ingen klocka finns.) Hur mycket är klockan?

CECILIA

Hon är mer än tolv.

CARL

Då är det dags att sova. Var ska du ligga?

CECILIA

Jag sitter här bredvid dig, tills du somnar. (Carl lägger sig ner. Sängen blir sedan till ett verandabord, och han sitter återigen i sin stol. Rullgardinerna är neddragna, stearinljusen lyser. Han läser Magnus bok. Cecilia står klädd i morgonrock, och lutar sig mot karmen i dörröppningen.)

CECILIA

Varför kommer du inte, så vi kan gå och lägga oss? (Hon drar upp alla rullgardinerna.) För länge sedan, när vi träffades... då var du angelägen om att jag skulle må bra.

CARL

Dra inte upp rullgardinerna! Mörkret suger ut ljuset genom fönsterrutorna.

CECILIA

Jag blir så ledsen... Varenda gång du visar att du inte älskar mig.

CARL

När jag inte kan se landskapet utanför... Då vill jag att verandan ska bli så ljus som möjligt.

CECILIA

Ingenting annat i mitt liv än du... ingenting annat har blivit vad jag väntade mig.

CARL

Dra ner rullgardinerna igen, är du snäll. Kom och sätt dig här i mitt knä. (Cecilia sätter sig i hans knä, utan att ha dragit ner rullgardinerna. Hon ser honom i ögonen.)

CECILIA

När Magnus var liten... han och jag tog in varandra med ögonen... Jag kunde aldrig fånga honom: Du är likadan, det har du alltid varit.

CARL

Jag kan se in i dina ögon. Men jag kan inte fixera mer än ett öga i taget. På nära håll... Och jag vill inte fladdra med blicken.

CECILIA

Kom, följ med mig: Det är dags att hoppa i säng nu. (Hon smeker Carl.) Du har lärt mig att kärleken inte finns... i betraktarens fantasier. (Hon småskrattar.)

CARL

Sådana ord flyger runt mitt huvud. Som fladdermössen runt vårt hus, när det börjar bli kväll. Vet du var mina glasögon är? Jag tänkte läsa lite mera, innan jag lägger mig. (Han stirrar på Cecilia.) Är det inget annat än handlingarna som räknas?

CECILIA

Det var länge sedan jag lyssnade på folk, utan att tänka själv: Jag har sett och känt, det räcker för mig... Du har lagt dina glasögon i fodralet på bordet.

CARL

Men jag är inte olycklig. Magnus skulle aldrig önska, att hans pappa är det. (Han tar på sig glasögonen.) Varför mår inte du lika bra som jag?

CECILIA

En kvinna kan förstå teorier, men hon behöver dem inte... Jag skulle vilja ha en son idag. Som är tjugo år.

CARL

(Han tar boken som ligger på bordet.) Jag hittar inte vad jag vill... det jag vill läsa i min bok.

CECILIA

Det är fladdermössen fel: Du kommer inte ihåg vad du söker. För att de fladdrar runt ditt huvud. (Hon tar ifrån Carl boken.) Vad handlar den om?

CARL

Jag vet inte. Jag läser så mycket: Idag kommer jag bara ihåg att det är min födelsedag. (Han tittar på sitt armbandsur.) Men min dag har redan tagit slut.

CECILIA

(Hon läser tyst bokens titel.) En bok om kärlek och konst: Jag kunde se i Magnus ögon vad han behövde. Men det har jag aldrig kunnat göra i dina.

CARL

Du speglade dig i hans blick. För att du ville se ditt eget ansikte. Och dina egna känslor för dig själv.

CECILIA

En bok om konst och kärlek... Har inte du och jag kommit längre än så? Vi lever Carl, du och jag... För att våra kroppar fortfarande fungerar.

CARL

Jag hittade boken i Magnus rum. (Han tar av sig glasögonen.) När du ropade på mig, och han ramlat nerför stegen... du visste lika bra som jag, att hans nacke var bruten. Och solen sken, och den förbannade stegen stod hur stadigt som helst. Men målarburken hängde kvar, på en av de högsta stegpinnarna.

CECILIA

Magnus var hungrig: Han jagade på för att måla färdigt huset... Han ville ha mat!

CARL

Bråka inte med mig. (Han tar om Cecilia, smeker henne erotiskt, sedan överdrivet tal.) Jag erkänner: Jag är yrkesskadad, och jag ser inget annat än symptomen... Du har rätt: Vi behöver gå upp och lägga oss.

CECILIA

(Hon tittar på sitt armbandsur.) Klockan är inte mycket, varför är du så orolig? Du vet var du har mig. Champagnen är inte slut än.

CARL

Varför drog du inte ner rullgardinerna? Det värsta med mörkret är att inga skuggor syns. (Han håller upp det sista ur flaskan i deras båda glas, de dricker, därefter lyfter han upp henne på fönsterkarmen och försöker tränga in i henne, men misslyckas.)

CECILIA

Vänta, jag hjälper dig... Så, ja, nu fungerar det. (De rör sig långsamt tillsammans en stund.)

CARL

Jag tycker inte om, att någon kan stå utanför i mörkret, och se oss...

CECILIA

Vi har inga grannar som kan titta in: Du har ju byggt det här huset, för att vi ska kunna göra vad vi vill.

CARL

Om rullgardinerna inte är nerdragna, är vi inte för oss själva. (Han avbryter kärleksakten.)

CECILIA

Det här hade aldrig hänt när du var ung. (Hon rättar till morgonrocken och sätter sig med glaset i hand.)

CARL

Jag råkade se på din klocka.

CECILIA

Du har aldrig förr brytt dig om tiden, när vi älskar.

CARL

Klockan är snygg, men du har inte fått den av mig.

CECILIA

Vad spelar det för roll? Jag gillar min klocka. Idag kostar den många tusen mer, än när den var ny. Det var innan jag träffade dig... Som jag fick den av en man jag kände.

CARL

Jag vet, men varför använder du den? (Han ser ut i mörkret.)

CECILIA

Du letade efter mig, bland andra kvinnor, när du var ung. Förstår du inte hur olika förutsättningar vi har: Jag vet hur många barn jag fött. Men du kan ha fått flera.

CARL

Tänk på att det är min födelsedag.

CECILIA

Du kan aldrig vara säker på... att det inte finns någon annan kvinna, som du träffat, som fött ditt barn. Utan att du vet om det. Skillnaden mellan en man och en kvinna är... det är att jag vet hur många barn jag fött. Men du har inte en susning om, hur många barn du fått. (Hon försöker räta ut sin högerarm, som låst sig, när hon lutade sig bakåt på fönsterkarmen.)

CARL

Har din armbåge låst sig igen? (Han tar i Cecilias arm.) Vänta lite, jag hjälper dig.

CECILIA

Aj. Rör mig inte. (Carl gör en snabb rörelse och därefter är hennes arm som vanligt igen.)

CARL

Än så länge, fastän tiden gått, sedan vi träffades... Jag glömmer inte bort dig.

CECILIA

Aj, min arm, du gjorde mig illa. Du vill inte minnas någonting: Magnus var mitt första och sista barn.

CARL

(Verandan förvandlas till ett kök. På bänken en visp, bunkar, tårtbottnar, fat osv. I det följande skall en jordgubbstårta bakas.) Vispar du grädden?

CECILIA

Om du tar ansvar för helheten. (Hon börjar handvispa grädden med lite socker i.)

CARL

Numera känner jag mig tvingad, att göra en jordgubbstårta till mig själv. På min födelsedag.

CECILIA

Magnus och du... ni gjorde den utan mig.

CARL

Magnus är död. Därför behöver jag din hjälp. (Han mosar jordgubbar med socker i en skål.)

CECILIA

Det var din omdömeslösa diagnos, som gjorde att vi står här ensamma: Du och jag.

CARL

Vispa inte grädden bara på ytan. Det går fortare om du rör om ordentligt. (Han lägger upp tårtbottnarna på ett fat.) Efter Magnus död, var jag nere på förtvivlans djup. Och lyckades ta mig upp till ytan igen...

CECILIA

Jag bryr mig inte, om det tar längre tid att vispa grädden på mitt sätt. (Hon vispar grädden kraftigt.) När det passar dig... då är det dina upplevelser som gäller.

CARL

Och du älskade dig själv, genom Magnus. Var fanns jag? Jag behövde luft: Magnus kommer inte tillbaka, för att jag inte kan andas.

CECILIA

Du... du som kan andas med gälar, som en fisk. Jag har aldrig trott annat, än att du överlever på vilket djup som helst. Du vet inte vem du är. För mig...

CARL

Jag har inte gälar, som en förbannad fisk. Vispa grädden hur du vill. Gör den tillräckligt fast!

CECILIA

(Hon har vispat färdigt grädden till tårtan, tar sig om axlarna.) Aj, det gör så ont! Massera mina axlar, är du snäll.

CARL

Jag är ingen sjukgymnast. (Cecilia räcker ut tungan och åt honom och lipar. Han kysser henne.) Okey, ställ dig framför mig.

CECILIA

(Carl tar fram en tub hudkräm från ett underskåp och masserar hennes axlar.) Åh, så skönt. Högre upp. Ja, där. Jag är så spänd.

CARL

Jag känner det. Senorna är stenhårda.

CECILIA

Gör dem mjukare då. Ta från nacken, och dra utåt med tummarna. (Carl gör så.)

CARL

Du ville alltid gömma dig bakom en sten... När Magnus och jag plockade jordgubbar till tårtan. Du blev som en skalbagge, och kröp undan. Men du drömde om att bli upptäckt.

CECILIA

Sluta ljuga! (Carl avbryter massagen, börjar med tårtan.) Nej, sluta inte att massera mig.

CARL

Vem kan få tag i skalbaggen? Innan den kryper under stenen, och gömmer sig...

CECILIA

Dyk ner på förtvivlans djup, men sluta inte att ta i mig.

CARL

Jag kan inte andas där.

CECILIA

Visa det då!

CARL

(Han börjar massera Cecilia igen.) Så du tänker se på när jag drunknar...

CECILIA

Ta i lite hårdare... och sedan neråt, längs skulderbladen.

CARL

Jag kan simma, men jag har inte gälar...

CECILIA

Kom upp på land då! Följ efter mig, innan jag hinner krypa under stenen. Ta i med tummarna... ja... där. Åh så skönt: Du kan få jobb som massör när som helst.

CARL

Du är kär i min kärlek till dig... Men du känns mycket mjukare nu. (Han ställer undan hudkrämen.) Jag måste sluta, för att göra färdigt tårtan.

CECILIA

Nej, gör inte det. Får du ont i tummarna? (Hon ler.) Det är bara ovanan. Jag har tagit hand om, hur många patienter som helst.

CARL

Dina händer har blivit hårdare i ditt jobb, än mina.

CECILIA

Dyk ner på förtvivlans djup igen. När du sa så... så var det som om kraften... gjorde det extra skönt för mig. (Hon slår armarna runt Carl.)

CARL

Cecilia, du fick Magnus att klättra upp på stegen, för att måla huset. På min födelsedag. För att göra mig glad. Och han ramlade ner.

CECILIA

Du vet allt. Fast du har inte tänkt på saken, förrän nu. (Hon släpper Carl.) Grädden är färdig, gör tårtan som du brukar... annars blir det fel, för dig och mig.

CARL

(Han återupptar tårtbakandet.) Enligt konstens alla regler gav jag Magnus en diagnos för hans epilepsi.

CECILIA

Konsten!

CARL

Ja, läkarkonsten. Då fick han och du veta allt jag vet. Och vad mina kolleger sa, som jag frågade, för att få deras bedömning. (Han lägger mosade jordgubbar på en tårtbotten, lägger en annan ovanpå och trycker till lätt.)

CECILIA

Så beprövat det låter! Och vetenskapligt...

CARL

Mina kolleger fick inte Magnus att klättra uppför stegen... för din skull. För att du ville att han skulle måla husgaveln åt mig. (Han brer ut vispgrädden ovanpå/runt tårtan.)

CECILIA

Jag förlåter dem inte... och det var du, som dömde honom med dina handlingar... din diagnos drev honom i döden... och din medicinering.

CARL

(Han skrattar svagt, skakar på huvudet.) Dina ord dömer dig skyldig.

CECILIA

Döm mig efter mina handlingar! Du hade kunskapen om Magnus sjukdom, inte jag.

CARL

Magnus hade epilepsi. Och jag medicinerade honom efter bästa förmåga, som läkare. Du visste allt jag vet. För att du skulle kunna hjälpa mig att bestämma... bestämma vad vi skulle göra för vår sons bästa. (Han garnerar tårtan med halva och hela jordgubbar.)

CECILIA

Jag förlåter dig inte. Jag förlåter aldrig någon som vet vad han har gjort.

CECILIA

(Verandan förvandlas till ett sjukhusrum. Carl ligger i sängen, Cecilia sitter på dess kant, tar i honom.) Du ser mycket bättre ut nu. Jag ska se till, så att du blir utskriven. Och får komma hem imorgon.

CARL

Skulle du rekommendera någon att leva ditt liv?

CECILIA

Ja, det gör jag, absolut... Definitivt!

CARL

Det gör inte jag: jag vill inte rekommendera någon att leva mitt liv.

CECILIA

När jag träffade dig mårde jag bra. Det har jag gjort i alla år, sedan dess. (Hon vänder sig överraskade bort.) Men det gör jag inte längre!

CARL

Det finns lyckliga liv. Men inget liv som slutar lyckligt... Förlåt mig, jag har fel: Barn som dör i en abort... de dör åtminstone lyckligt omedvetna.

CECILIA

(Hon ler.) Du tror inte ens på dig själv, när du säger så! (Hon ser Carl i ögonen.) Men jag tror att Magnus inte visste om, hur sjuk han var. Eftersom du inte talade om det för honom...

CARL

Han hade det bra, och var glad och lycklig. Jag har ingen kunskap, som jag inte använder.

CECILIA

Vår son överlevde inte. För att du ... du som hade hans liv i dina händer... du plockade jordgubbar till din tårta med honom. Och lät honom måla om ditt hus!

CARL

(Han stöder sig på armbågarna i sängen.) Kan du överleva bättre än jag, och längre, för att du är sjukgymnast?

CECILIA

Ja... jag behandlar människor. Och jag gör det med respekt. För att de ska komma tillbaka till sin vardag. Och deras kroppar ska må bättre... bättre än när jag tog hand om dem.

CARL

Var är jag? (Han sätter sig upp, letar, hittar boken.) Jag känner igen det här rummet... (Han hittar sina glasögon och bläddrar i boken.) Min mamma tyckte, att du är en självständig kvinna! Inte självupptagen...

CECILIA

Du måste sova nu. Så vi kan åka hem imorgon... och jag har aldrig tvivlat på din kompetens.

CARL

När vi träffades... jag minns att jag sände alla behandlingsbara människor till dig... Varför gjorde jag det?

CECILIA

Magnus, vår son, vårt gemensamma barn... han dog för din skull. Inte för min.

CARL

Jag vill inte komma hem. Jag vill läsa i Magnus bok för dig. Du är den enda som har förstått mig. Jag har stirrat smärtan i ögonen. På förtvivlans djup...

CECILIA

Hur kan du se sådant? Utan att göra något... (Hon lutar sig mot Carl.) Sedan vi träffades... vi har fått så mycket gemensamt. Du får inte lämna mig utanför dig nu.

CARL

Ibland är jag den ende, som mina patienter kan se på.

CECILIA

(Hon tar i Carls axel.) Vår son... du kunde ha hjälpt honom.

CARL

Han hjälpte mig. Han var alltid hjälpsam.

CECILIA

Du ville ha en hantverkare. Som snickrade på huset. Och som stod på stegen och målade. När du inte hade lust. Och som plockade jordgubbar med dig...

CARL

Utan att blinka... Jag har sett smärtan i många ögon... Vet du var jag har kniven, som Magnus och du köpte till mig?

CECILIA

Du gråter aldrig som jag. Tårarna bara rinner nerför dina kinder. Utan att du rör en min.

CARL

Vi är på verandan i vårt hus, är det inte så? Jag känner igen mig. Magnus, han var sjuk, utan att märka det. Nej, jag vet att han mådde bra!

CECILIA

För att du felbehandlade honom.

CARL

(Han bläddrar sökande i boken.) Jag såg symptomen. Och försökte göra allt... efter all kunskap jag fått.

CECILIA

(Hon småler.) Ibland önskar jag, att jag valt en annan man än du! En annan läkare...

CARL

Har vi haft några val, du och jag? Sedan vi träffades.

CECILIA

Ja, men jag bestämde mig direkt: Första gången du tog i mig.

CARL

En läkare för livet?

CECILIA

(Hon ruskar lätt i Carls arm.) Din sjuka ironi biter inte på mig. Handlingarna avslöjar dig.

CARL

Det var alltså en felhandling... när du tog i mig i sjukhuskorridoren. Och bestämde dig för mig.

CECILIA

(Hon ser upp i taket.) Finns det någon som kan känna mina känslor? Det får jag aldrig veta.

CARL

(Han lägger sig.) Du har bara mig att välja på. Och jag har sett smärtan förr. Utan att blinka.

CECILIA

(Hon ger Carl n blick.) I vems ögon har du sett den? Smärtan... har du stirrat den i ögonen?

CARL

Glöm vad jag sagt! Jag är trött, och vet inte mer...

CECILIA

Jag längtar efter det omöjliga... Att Magnus aldrig ramlade ner för stegen. (Hon lägger ihop händerna i knäet.)

CARL

Han låg som en fågelunge, som brutit nacken... när du ropade på mig. (Han lägger ifrån sig boken bredvid sig.) Och jag tog honom i min famn. Han var helt avslappnad i hela kroppen. Som skatungarna som fastnade i nätet över jordgubbarna. Därför tog jag bort det... Jag ville inte hitta dem insnärjda och döda. När Magnus och jag skulle plocka bär. Och så blev han en av dem... som råkar ut för den värsta olyckan.

CECILIA

Där kommer jag aldrig, aldrig att hålla med dig! Magnus litade på, att du gjorde det rätta. Därför klättrade han upp på stegen. (Hon drar lite på munnen.) Jag tänker inte lämna dig, men jag vill inte att du lämnar dig själv.

CARL

Gå nu! Låt mig sova i min sjuksäng.

CECILIA

Allt du har givit mig... alla känslor, alla presenter, då blir de meningslösa.

CARL

(Han drar fram kniven under bäddmadrassen.) Jag fick den här kniven av dig. När jag fyllde år. För mig har den en mening.

CECILIA

Jag hade glömt att jag köpte en kniv... en kniv till oss. Förra året...? Och du gömmer den under madrassen!

CARL

Om jag sover på en kniv, blir jag befriad från min sjukdom. Sådant tror många människor på, till och med idag.

CECILIA

Så barnslig du är! Jag köpte den till oss. För att vi behövde en ny. Du är bäst på att jobba i köket.

CARL

Du har rätt: Vi ska inte lämna varandra... Ska du gå nu? Besökstiden är snart slut.

CECILIA

Jag vill sitta kvar en stund. Och bara tänka... (Tystnad.) Jag har en present till dig. Det är din födelsedag. (Hon tar fram ett paket.)

CARL

Jag har redan fått en present av dig. Påminn mig inte om att jag blir äldre en gång till.

CECILIA

Du är sjuk och trött. Och inte så himla vaken som du tror. Kan du inte ta emot en handling från mig, på ett positivt sätt?

CARL

Jo, visst kan jag det. Eftersom jag förstått, att du älskar dig själv genom mig...

CECILIA

Varsågod. (Hon räcker fram paketet.) Jag frågade Magnus vad du behöver allra mest. Vi hoppas att du blir nöjd och glad.

CARL

Jag är fruktansvärt yr i huvudet. Är det för att jag måste ligga ner? Är det för att jag upplevt detta förr? (Han håller upp kniven.) För ett år sedan... När du köpte den här kniven... Jag har aldrig använt den. Det märkte du inte: Jag köpte ett nytt knivset. För jag ville, att din present skulle vara som ny.

CECILIA

Jo jag såg det: Ärligt talat blev jag sårad. När jag trodde att min kniv inte dög åt mästerkocken.

CARL

För mig var kniven en värdefull gåva: Jag använde den inte. För att du förstod vad vi behövde. (Han försöker öppna paketet.)

CECILIA

Kom så ska jag hjälpa dig. (Hon sträcker fram händerna.) Knutarna är svåra. Jag gjorde dem själv i morse. När jag slog in paketet.

CARL

Det behövs inte: Jag har ju redan en kniv. (Han vrider sig hastigt sidledes i sängen med kniven i handen. Den tränger in i hans mellangärde upp mot hjärtat.) Ah, förbannat... Ännu en olycka!

CECILIA

Hjälp, vad hände? Om Magnus ändå hade varit här. Han var så snabbtänkt, när det behövdes. (Hon tar i Carls hand.) Vänta, dra inte ut den: Då kanske du förblöder!

CARL

(Han skrattar matt, ligger på rygg.) Livet är inte slut, förrän jag väljer att lämna det. Jag har alltid varit lycklig med dig. Och jag vill att det ska fortsätta så. Men jag har fastnat i den vetenskapliga gemenskapen...

CECILIA

Ligg stilla, Carl! Håll dig lugn, och var tyst. Jag ska rädda dig! (Hon trycker på larmknappen till sjuksköterskan.)

****ridå****